

Nr 265.

Uppläst och godkänd i första kammaren den 14 september 1914.
» » » i andra kammaren den 14 september 1914.

*Riksdagens skrivelse till Konungen, angående familjeunderstöd
åt sådant stamanställt manskap, som fullgör tjänstgöring
till rikets försvar.*

(Särskilda utskottets nr 1 utlåtande nr 27.)

Till Konungen.

Uti en inom riksdagen väckt motion hava enskilda motionärer hemställt, att riksdagen måtte besluta, att uderstöd åt sådant stamanställt manskaps familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar, skall utgå efter enahanda grunder som understöd åt i krigstjänstgöring varande värnpliktigs familj.

Riksdagen vill till en början erinra, att ett av Eders Kungl. Maj:t framlagt förslag till förordning om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar, av riksdagen antagits med den ändring, att understödet bestämts till en krona om dagen i stället för föreslagna 70 öre, ävensom att förordning i ämnet den 13 sistlidne månad av Eders Kungl. Maj:t utfärdats. Likaledes har riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts proposition nr 265, bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att, i huvudsaklig överensstämmelse med ett av riksdagen godkänt förslag, utfärda reglemente för arméns avlöning under krigstjänstgöringstid, därvid riksdagen dock framhållit, att reglementet borde erhålla en provisorisk karaktär och utfärdas att gälla endast till och med utgången av år 1915, samt att tillfälle borde beredas nästkommande års riksdag att taga ärendet under förnyad och definitiv prövning. I överensstämmelse härmed har Eders Kungl. Maj:t den 22 sistlidne månad utfärdat krigsavlöningsreglemente att gälla till och med utgången av år 1915.

Mot motionärernas förslag att i förevarande hänseende likställa ifrågavarande fast anställda personal med menige värnpliktige har riksdagen hyst vissa principiella betänkligheter. Krigstjänstgöringen innebär nämligen för den fast anställde ett fortsatt fullgörande av honom åliggande tjänstgöringsskyldighet på grund av hans anställning vid krigsmakten mot åtnjutande av med krigstjänstgöringen förenad krigsavlönning, ehuru väl denna endast obetydligt överstiger honom tillkommande avlöning under fredstjänstgöring. För den värnpliktige åter medför krigstjänstgöringen hinder i skötandet av tjänst eller yrke samt förlust av därmed förenade inkomster eller förmåner. Riksdagen anser det emellertid vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att fast anställt manskap med familj icke kommer att under tiden för krigstjänstgöringen intaga en sämre ställning i ekonomiskt hänseende än menig värnpliktig, som bildat familj. Denna angelägenhet synes riksdagen böra ordnas genom föreskrifter i krigsavlöningsreglementena för armén och marinen. Såsom ovan nämnts, har provisoriskt krigsavlöningsreglemente för armén redan utfärdats och förslag till reglemente för marinens avlöning vid krigstjänstgöring numera blivit av Eders Kungl. Maj:t framlagt för riksdagen; och torde de i motionen påpekade missförhållandena för närvarande icke kunna annorledes lämpligen avhjälpas än genom tilldelande av det av motionärerna föreslagna understödet. De i ämnet erforderliga bestämmelserna böra dock erhålla en provisorisk karaktär och, i likhet med krigsavlöningsreglementet för armén, avse allenast tiden intill den 1 januari 1916. För tiden därefter torde, i överensstämmelse med vad riksdagen ovan uttalat, saken böra ordnas genom bestämmelser i vederbörande krigsavlöningsreglementen.

Riksdagen anser det självklart, att nu ifrågavarande understöd, såsom ock är fallet med förutnämnda understöd åt värnpliktigs familj, bör komma varje därav behövande stamanställt manskaps familj till godo och således utgå även för det fall, att hustrun icke är lagvigd eller barnen äkta.

På grund av vad sålunda anförts har riksdagen medgivit, att familjeunderstöd åt sådant stamanställt manskap, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar, må utgå efter enahanda grunder, som stadgas i förordningen om understöd i vissa fall åt sådan värnpliktigs familj, som fullgör tjänstgöring till rikets försvar.

Stockholm den 14 september 1914.

Med undersätlig vörndnad.